

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури та мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«МАЛІ СКУЛЬПТУРНІ ФОРМИ»

підготовки Бакалавра
спеціальності В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»
освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво та візуальні практики»

Силабус освітнього компонента «Малі скульптурні форми» підготовки бакалавра галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В4 «Образотворче мистецтво та реставрація», за освітньо-професійною програмою «Образотворче мистецтво та візуальні практики».

Розробник: Прокопович Тетяна Анатоліївна, завідувач кафедри образотворчого мистецтва, доцент, кандидат психологічних наук, Саранчов Богдан Валентинович асистент кафедри образотворчого мистецтва.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Тетяна ПРОКОПОВИЧ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва

протокол № 8 від 26. 01. 2026 р.

Завідувач кафедри:

Тетяна ПРОКОПОВИЧ

© Прокопович Т. А., Саранчов Б. В. 2025 р

I. Опис освітнього компонента

Опис подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється вигляді таблиці

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В 4 «Образотворче мистецтво та реставрація» Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво та візуальні практики» Бакалавр	Вибіркова
		Рік навчання 2
Кількість годин / кредитів 150 год/5		Семестр 4
		Лекції 10
		Практичні 20
ІНДЗ: нема		Самостійна робота 110
	Консультації 10	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прокопович Тетяна Анатоліївна

Науковий ступінь: кандидат психологічних наук, доцент

Посада: завідувач кафедри образотворчого мистецтва

Контактна інформація (+380681015206 , prokopovych.tetiana@vnu.edu.ua)

Розклад занять (<https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>)

Саранчов Богдан Валентинович

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Посада: асистент кафедри образотворчого мистецтва

Контактна інформація (+380504381715)

Розклад занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Силабус вибіркового освітнього компонента «Малі скульптурні форми» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) освітнього рівня. В процесі вивчення освітнього компонента «Малі скульптурні форми» здобувачі освіти ознайомляться і освоють теоретичні і практичні

знання та навички у створенні просторових форм, розвинути здібності до аналізу і побудови антропоморфних, зооморфних та абстрактних форм з скульптурної глини та інших пластичних матеріалів.

2. Мета та завдання освітнього компонента.

Навчитись, за допомогою здобуття фундаментального підґрунтя скульптурної грамоти формування вільному володінню навиками ліплення, освоєння прийомів творчого пошуку в розв'язанні практичних завдань, створювати власний творчий продукт з відображення видимої (об'єктивної) реальності. Вивчення даного курсу сприятиме формуванню вміння створювати високохудожні оригінальні твори у спеціальності образотворчого та декоративного мистецтва. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Малі скульптурні форми» є: засвоєння теоретичних і практичних навичок побудови антропоморфних, зооморфних і уявних просторових форм та композиційна побудова об'ємних абстрактних форм, що, в свою чергу, формує здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва.

3. **Soft skills.** Оскільки soft skills є інтегральною якістю здобувача вищої освіти, що містить взаємопов'язані компетентності, які сприяють особистісному та професійному зростанню, ОК передбачено розвиток у здобувачів освіти: а) інтегральної, яка полягає у здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в процесі професійної діяльності або навчання; б) загальних, які передбачають здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями; здатність працювати в команді та автономно; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; в) когнітивних (креативність, критичне мислення, логіка) та інші аспекти особистісного розвитку.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю / бали
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Прак.	Конс.	Сам. роб.	
Змістовий модуль 1. «Скульптура малих форм - напрямки в скульптурі».						
Тема 1. Скульптура малих форм. Історія виникнення, напрямки і жанри малої скульптури.	23	2		1	20	P* 10
Тема 2 Мала скульптура Єгипту. Матеріали і техніки виготовлення малих скульптурних форм	25	4		1	20	
Тема 3. Керамічна мала скульптура в Україні. Українська майоліка – як традиційний вид мистецтва	15	4		1	10	
Тема 4. Малі просторово об'ємні форми ландшафтного дизайну, і кінетична скульптура	16		4	2	10	
Разом за змістовим модулем 1	79	10	4	5	60	
Змістовий модуль 2. «Пластичне моделювання різних за жанром малих скульптурних форм»						
Тема 5 Старовина глиняна дитяча іграшка як символ художньо-	16		4	2	10	15

образного змісту та декоративної виразності. Скульптурки-свищики, брязкальця, дзвіночки та інше. Пластичне моделювання з глини, скульптурного пластиліну, полімерної глини.						
Тема 6. Анімалістка і зоопортрет як жанр скульптури малих форм. Пластичне моделювання з глини, скульптурного пластиліну, полімерної глини.	15		4	1	10	15
Тема 7. Антропоморфність і портрет в малій пластиці. Узагальнення форми і пластики. Пластичне моделювання з глини, скульптурного пластиліну, полімерної глини.	20		4	1	15	15
Тема 8. Сучасна абстрактна дрібна пластика. Пластичне моделювання з глини, скульптурного пластиліну, полімерної глини.	20		4	1	15	15
Разом за змістовим модулем 2	71		16	5	44	
Усього годин / балів	150	10	20	10	110	70
Підсумковий контроль						
КР 2 Створити сучасну модерну творчу просторову композицію з антропоморфними формами з використанням фактурних елементів, різних за формою на одну з тем: «Лабіринт», «Inspiration (Натхнення)», «Танець»						30
Всього балів						100

Методи контролю: /КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, презентація, тощо.

Модульний контроль здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку. Контрольні модульні роботи з курсу «Малі скульптурні форми» проводяться у формі виконання практичних робіт відповідно до тематики модулю. Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома здобувачів освіти не пізніше семи днів після проведення. Перескладання модульної контрольної оцінки з метою її підвищення не дозволяється.

5.Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійні завдання є обов'язковими для виконання кожним здобувачем. Самостійні завдання спрямовані на закріплення навичок, набутих під час практичних занять та відповідають їх темам.

Опрацювання теоретичного матеріалу і доопрацювання лабораторних завдань відповідно тем змістових модулів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Силабус розроблено згідно **2025 Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки**

Аудиторні навчальні заняття проводяться за затвердженим в установленому порядку розкладом. Для успішного засвоєння відповідних фахових компетентностей з даного освітнього компонента здобувач зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та виконувати завдання.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком навчання згідно **2025 ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки** за погодженням із керівником курсу та деканатом факультету.

Оцінювання знань здобувача освіти здійснюється згідно **2025 ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки**

Замість практичної поточної роботи, на розгляд викладача, здобувачу може зараховуватись участь у конкурсі чи виставці, з живопису, абстрактного живопису чи графіки із застосуванням гармонійного поєднання кольорів, при умові, що він свою експонував творчу роботу в період залікового кредиту. Згідно з **2024 ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки**.

Політика щодо академічної доброчесності.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись [ст. 42 Закону України «Про освіту»](#). Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#) та [Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ](#).

Практичні роботи студентів мають бути оригінальними творами власного виконання. Приклади можливої академічної недоброчесності – творчий або академічний плагіат. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності як повторне проходження оцінювання (повторне виконання завдання відповідної теми).

Здобувачу освіти необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально) не привласнювати чужу інтелектуальну працю; вказувати посилання на першоджерело. У творчих, дослідницьких, методичних роботах, при виконанні самостійної роботи, слід аргументовано доводити і висловлювати власну думку, спираючись на знання та уміння, здобуті у процесі навчання у ЗВО.

Приклади можливої академічної недоброчесності :

- у практичних завданнях – використання чужих робіт, виконаних не власне здобувачем освіти,
- у теоретичних завданнях – відсутність посилань на використані джерела, присвоєння, (без відповідних посилань) чужих умовиводів та міркувань.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо);
- повторне проходження відповідної теми або змістового модуля.

Порушенням академічної доброчесності також вважаються: академічний плагіат, списування, необ'єктивне оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Поточні роботи оцінюються наприкінці вивчення відповідної теми, кінцевий термін здачі – напередодні модульної контрольної роботи з даного змістового модуля. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Здобувач освіти має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, електронною поштою. На запит зацікавлених здобувачів освіти, викладач призначає консультацію для аналізу самостійної роботи здобувачів освіти. Відвідування таких консультацій за бажанням здобувачів освіти.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

Перескладання модулів за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) оцінюється без зниження оцінки.

Поточні роботи оцінюються наприкінці вивчення відповідної теми, Кінцевий термін здачі – напередодні модульної контрольної роботи з даного змістового модуля, або ж на затверджену, на засіданні кафедри дату перегляду академічних робіт в кінці семестру.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом, але бали за це не нараховуються. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску занять, здобувачі освіти має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідними нотатками, а також практичною роботою. Довгострокова відсутність здобувача освіти на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з освітнього компонента і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими здобувачами освіти не передбачені.

У випадку, якщо здобувач освіти пропускає заняття з поважної причини, він має змогу надолужити вивчений матеріал, отримавши та виконавши індивідуальне завдання яке оцінюється згідно оцінювання конкретного пропущеного лекційного чи практичного

Критерії оцінювання за контрольні роботи (практичні завдання)

Протягом залікового кредиту здобувачі повинні виконати практичні завдання і контрольну роботу які виконуються повністю самостійно. Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 30. Якщо за вагової причини здобувач не був присутній під час контрольної роботи, він має право здати її у визначений викладачем час.

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
10-9/ 15-14 30-24	Робота повністю розкриває задану тему відповідно до поставлених завдань, виконана на високому рівні з точки зору технічно вирішення. Здобувач чудово орієнтується у професійній термінології та правилах і схемах створення об'ємно-просторової форми.

8-7/ 13-11 23-18	робота розкриває задану тему, проте виконана з незначними недоліками рівні з точки зору технічного вирішення. Здобувач орієнтується у професійній термінології та правилах і схемах створення об'ємно-просторової форми.
6-3\ 10-6 17-11	робота неповністю розкриває задану тему, виконана на достатньому рівні з точки зору технічного вирішення. Є незначні порушення технології виконання. Не продемонстровані в повній мірі навиків у професійній термінології та правилах і схемах створення об'ємно-просторової форми.
2-1/6-3 10-5	Робота не розкриває задану тему. Має ряд значних помилок у композиційному, анатомічному та просторовому вирішенні. Здобувач слабо орієнтується в термінології та правилах і схемах створення об'ємно-просторової форми.
1-0 /3-0 5-0	Робота не розкриває задану тему, має грубі помилки у композиційному та тоновому вирішенні. Здобувач не орієнтується в професійній термінології та правилах і схемах створення об'ємно-просторової форми.

V. Підсумковий контроль

Підсумковим контролем вибіркового ОК «Малі скульптурні форми» є залік.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконаних всіх видів робіт, передбачених силабусом. Отже, отримання підсумкових балів відбувається шляхом накопичення балів протягом семестру (практичні аудиторні завдання, завдання винесені на самостійного опрацювання та контрольної роботи).

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
100- 90	Відмінно	Здобувач досконало оволодів технікою створення малої скульптури, вчасно і у повному обсязі виконав запрограмовані завдання та контрольні роботи, творчо вирішуючи поставлені задачі.
89- 82	Дуже добре	Здобувач загалом оволодів створення малої скульптури, вчасно і у повному обсязі виконав запрограмовані завдання та контрольні роботи, але не підійшов до завдань творчо
81-75	Добре	Здобувач допускає помилки у техніці створення малої скульптури, проте вчасно і у повному обсязі виконав запрограмовані завдання та контрольні роботи.

74-57	Задовільно	Здобувач допускає помилки у техніці створення малої скульптури, композиції, стилістичному вирішенні, не в повному обсязі виконав запрограмовані завдання та контрольні роботи.
56-36	Достатньо	Здобувач допускає грубі помилки у техніці створення малої скульптури, композиції, стилістичному вирішенні, не в повному обсязі виконав запрограмовані завдання та контрольні роботи.
35-1	Незадовільно	Здобувач загалом не засвоїв техніку створення малої скульптури, допускає грубі помилки у композиції, стилістичному вирішенні, роботи не закінчені або виконані на низькому рівні

Максимальна кількість балів 100.

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг здобувач може дібрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему тощо).

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Боднар О.Я. Золотий переріз і неевклідова геометрія в науці та мистецтві: Монографія. Львів: НВФ «Українські технологія», 2005. 198 с.
2. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамати: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ: Вища школа, 2002. 188 с.
3. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.
4. Красноголовець О. С. Основи скульптури: Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 171 с., 28 с. іл
5. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво. У 3 ч. Львів: Світ. 2003. 256 с.
6. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. 304с.
7. Прокопович Т. А., Галькун Т. Д. «Живопис, Рисунок, Скульптура»: методичні вказівки до виконання практичних завдань з освітніх компонентів: «Живопис», «Рисунок» «Скульптура». Луцьк, 2022. 31 с.
8. Прокопович Т.А. Рисунок, як основа в живописі та скульптурі. Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., Луцьк, 29 трав., 2020. Вип.1. С. 86-89.
9. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. 496 с.

10. Яцуненко А. А. Пластика. Види рельєфів: основи ліплення. ЗУКЦ, Львів, 2012. 80 с.: іл